

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium
otsus
algtekst
19.02.2013
RT I, 27.02.2013, 1

Riigilõivuseaduse (1. jaanuarist 2011 kuni 30. juunini 2012 kehtinud redaktsioonis) § 57 lõigete 1 ja 22 ning lisa 1 põhiseaduspärasuse kontroll

Vastu võetud 19.02.2013

RIIGIKOHUS PÕHISEADUSLIKKUSE JÄRELEVALVE KOLLEEGIUM

KOHTUOTSUS

Eesti Vabariigi nimel

Kohtuasja number	3-4-1-28-12
Otsuse kuupäev	19. veebruar 2013
Kohtukoosseis	Eesistuja Märt Rask, liikmed Ott Järvesaar, Eerik Kergandberg, Jaak Luik ja Jüri Pöld
Kohtuasi	Riigilõivuseaduse (1. jaanuarist 2011 kuni 30. juunini 2012 kehtinud redaktsioonis) § 57 lõigete 1 ja 22 ning lisa 1 sätte, mis koostoimes näevad ette kohustuse tasuda tsiviilasjas hinnaga üle 44 738 euro 15 senti kuni 51 129 eurot 31 senti hagiavalduselt ja apellatsioonkaebuselt riigilõivu 4154 eurot 25 senti, põhiseaduspärasuse kontroll
Menetluse alus	Tallinna Ringkonnakohtu 12. novembri 2012. a määrus kohtuasjas nr 2-12-4380
Asja läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

Tunnistada, etriigilõivuseaduse (RT I 2010, 21, 107; RT I, 25.06.2012, 3) § 57 lõige 1 koostoimes lisaga 1 olid põhiseadusega vastuolus osas, milles tsiviilasjas hinnaga üle 44 738 euro 15 senti kuni 51 129 eurot 31 senti tuli hagiavalduselt tasuda riigilõivu 4154 eurot 25 senti.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Peeter Poolake esitas 31. jaanuaril 2012 Harju Maakohtule hagi K. T. vastu 47 952 euro 90 senti ja viivise väljamõistmiseks. Hageja palus jätta kohaldamata hagi esitamisel riigilõivuseadusest (RLS) tulenev riigilõivu määr 4154 eurot 25 senti vastuolu tõttu põhiseadusega (PS) ning määrata tasumisele kuuluvaks riigilõivuks 416 eurot. Maakohus leidis 1. veebruari 2012. aasta määruses, et riigilõivu suurus on põhiseaduspärane, ja märkis, et määrus ei ole vaidlustatav. Maakohus andis 5. märtsi 2012. aasta määrusega hagejale osaliselt menetlusabi ja kohustas teda tasuma hagi esitamisel riigilõivu kuumaksetena.

2. Harju Maakohus jättis 10. augustil 2012 hagi rahuldamata. Hageja esitas maakohtu otsuse peale 4. septembril 2012 apellatsioonkaebuse, milles palus maakohtu otsus tühistada ja hagi rahuldada. Hageja palus tühistada maakohtus taotluse rahuldamata jätmise ja see rahuldada, sh jätta põhiseadusega vastuolu tõttu kohaldamata hagi esitamisel riigilõivuseadusest tulenev riigilõivu määr, ning määrata tasumisele kuulnud riigilõivuks 850 eurot.

TALLINNA RINGKONNAKOHTU MÄÄRUS

3. Ringkonnakohus jättis PS § 152 lõike 1 alusel määrusega kohaldamata RLS § 57 lõiked 1 ja 22 koostoimes RLS lisaga 1, mille kohaselt tsiviilasja hinna puhul üle 44 738 euro 15 senti kuni 51 129 eurot 31 sentituleb hagiavalduselt ja apellatsioonkaebuselt tasuda riigilõivu 4154 eurot 25 senti. Kohus leidis, et sedavõrd suure lõivu nõudmine on ebaproportsionaalne menetlusökonoomia eesmärgi suhtes, mille saavutamiseks on lõiv kehtestatud.

MENETLUSOSALISTE ARVAMUSED

Riigikogu

4. Riigikogupõhiseaduskomisjon on seisukohal, et enne 30. juunit 2010 kehtinud riigilõivudesuurused hagi hinnalt olid ebaproportsionaalsed ja tuleks seetõttu põhiseadusevastaseks tunnistada. Praegusel juhul on tegemist seesuguse lõivuga.

P. Poolake

5. P. Poolake nõustub Tallinna Ringkonnakohtu seisukohtadega ja jääb apellatsioonkaebuses esitatud seisukohtade juurde.

K. T.

6. K. T. leiab, et hageja tasunud riigilõiv oli põhiseaduspärane. Olukorras, kus hageja saimenetlusabi, ei olnud tema kaebedõiguse kasutamine takistatud, samuti ei olnud takistatud tema edasikaebedõigust. Põhiseaduspäraseks tuleb lugeda tasutud riigilõiv 2496 eurot.

Õiguskantsler

7. Õiguskantsler on seisukohal, et algatatud põhiseaduslikkuse järelevalve menetlus ei ole lubatav. Riigilõivu tasumise küsimus tuleb lahendada eelmenetluses. Kui kohtusse pöörduja peab riigilõivu määra ülemäära suureks, saab ta taotleda asjassepuutuva seaduse põhiseadusevastaseks tunnistamist. Seaduse põhiseadusevastaseks tunnistamist saab taotleda kas hagi esitamisel või hagi läbi vaatamata jätmise määrase vaidlustamisel ringkonnakohtus 15 päeva jooksul määrase kättetoimetamisest alates. Kohtusse pöördumise piirangu õiguspärasus peaks olema selge enne kohtuasja lahendamist. Pärast vaidluse lõppu menetluskulude kindlaksmääramisel võib tõstatada riigilõivu suuruse põhiseaduspärasuse küsimuse üksnes erandlikel juhtudel, nt kaotanud pool, kelle jaoks on menetluskulude küsimus aktuaalne alles vaidluse lõpus. Kuna hageja ei kasutanud seadusega ettenähtud võimalust vaidlustada menetlusabi andmise määrus ja tõstatada esimese astme kohtus tasuda tulnud riigilõivu suuruse põhiseaduspärasuse küsimus, ei ole tema sellekohase hiljem esitatud taotluse läbivaatamine muus menetluses lubatav.

8. Menetlus ei ole lubatav ka apellatsioonkaebuse esitamisel riigilõivu ettenägeva normi osas, kuna apellatsioonkaebuse esitamise ajal kehtis juba uus seaduse redaktsioon, mis nägi ette madalama riigilõivu määra.

9. Alternatiivselt leiab õiguskantsler, et 47 952 eurot 90 senti maksva hagi ja apellatsioonkaebuse esitamiseks tasuda tulnud riigilõiv 4154 eurot 25 senti oli ülemäära kõrge ja põhiseadusega vastuolus. Sedavõrd suure riigilõivu tasumine riivab samal ajal ka muude põhiõiguste ja -vabadustekasutamist.

Justiitsminister

10. Justiitsministri hinnangul on säte põhiseadusega kooskõlas. Normikontroll on lubatav, vaidlustatud säte asjassepuutuv ja formaalselt põhiseaduspärane. Säte riivab PS § 15 lõikes 1 ja §-s 32 sätestatud põhiõigustekaitsealasid. Riigilõivud on kehtestatud menetlusökonoomia tagamiseks, ettagada õiguskindlus ja vältida kohtusüsteemi ülekoormust. Riigilõiv on liigsete ja ilmselt põhjendamatute kaebuste ärahoidmiseks vältimatu. Sama efektiivset, kuid leebemat meetet ei ole. Riigilõivu üheks eesmärgiks tsiviilasjades on riigi kohtupidamise kulutuste hüvitamine. Riigilõiv kattis kuni 31. detsembrini 2010 kehtinud RLS määrades umbes 90% tsiviilkohtumenetlusekuludest. Olukorras, kus kohus võib isiku taotlusel ta vabastada täielikult võõraselt riigilõivu tasumisest või määrata tasumise osamaksetena, ei saapida kõnealuseid riigilõivumäärasid ebaproportsionaalselt suureks.

PÕHISEADUSEGA VASTUOLUS OLEVAKS TUNNISTATUD SÄTTED

11. RLS § 57 „Hagiavalduse, avalduse ja kaebuse läbivaatamine“:

„(1) Hagiavalduse esitamisel tasutakse riigilõivu lähtuvalt hagi hinnast käesoleva seaduse lisa 1 järgi või kindla summana.

[. .]

(22) Tsviilasjas tehtud maakohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse esitamisel tasutakse riigilõivu sama palju, kui tuleb tasuda hagi või muu avalduse esialgsel esitamisel maakohtule, arvestades apellatsioonkaebuse ulatust.“

12.Lisa 1 riigilõivuseaduse juurde „Riigilõivu täismäärad avalduse esitamise eest tsiviilkohtumenetluses“ (1. jaanuarist 2011 kuni 30. juunini 2012):

Tsviilasja hind kuni, k.a.	Riigilõivu täismäär
44 738,15	[. .]
51 129,31	4 154,25

KOLLEEGIUMI SEISUKOHT

13.Esmalt käsitleb kolleegium põhiseaduslikkuse järelevalve lubatavust (I) ja seejärel võtab seisukoha asjassepuutuvate sätete põhiseaduspärasuse kohta (II).

I

14.Õiguskantsler leiab, et praeguses asjas ei ole põhiseaduslikkuse järelevalve lubatav, kunariigilõivu suurus kui kohtusse pöördumise piirangu ulatus peab olema kindlaksmääratud enne kohtuasja lahendamata asumist. Ta toob välja, ettsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 427 sätestab, et määruse peale, millega hagi jäetakse läbi vaatamata, võib esitada määruskaebuse.

15.Praeguses asjas tegi maakohus 1. veebruaril 2012 määruse, millega jättis hagiavalduse käiguta ja andis hagejale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks, leides, et tasuda tulnud riigilõivu suurus oli põhiseaduspärane. TsMS § 660 lõikest 1 tulenevalt on määruskaebuse esitamine maakohtu määruse peale lubatud üksnes siis, kui seadus nii ette näeb. Menetlusdokumendi puuduste kõrvaldamist reguleerib TsMS § 340¹. Säte ei näe ette võimalust vaidlustada määrust, millega antakse tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks. Seega ei saanud isik seadusest tulenevalt vaidlustada määrust, millega maakohus luges tasuda tulnud riigilõivu määra põhiseaduspäraseks.

16.Maakohtu 1. veebruari 2012. a määruse järel oli hagejal valida, kas tasuda riigilõiv (mh kas sellekstaotleda menetlusabi) või jätta riigilõiv tasumata, mille tulemusel oleks hagiavaldus jäetud määrusega läbi vaatamata. Selle määruse peale oleks isik saanud TsMS § 427 alusel esitada määruskaebuse. Seejuures oleks isik riskinud sellega, et kohus ei vaadanukski tema asja läbi ja tema väidetavad õigused jäänuks kaitseta.

17.Kolleegium on seisukohal, et olukorras, kus hageja tugines esimese astme kohtus riigilõivumäära põhiseadusvastasusele, kuid kohus temaga ei nõustunud, ei ole hagejale ette heidetav see, et ta ei riskinud sellega, et tema õigused jääksid kaitseta. Apellatsioonimenetluses saab isik tugineda sellele, et esimese astme kohus on rikkunud õigusnormi, sh menetlusnormi ebaõigesti kohaldanud (TsMS § 631 lõiked 1 ja 2). Menetlusnormi ebaõigesti kohaldamiseks on ka see, kui kohus määrab riigilõivu suuruse valesti. Eeltoodud asjaoludest lähtuvalt leiab kolleegium, et hageja sai hagiavalduselt tasudatulnud riigilõivu põhiseadusvastasusele tugineda ka apellatsioonimenetluses.

18.Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse (PSJKS) § 9 lõike 1 kohaselt on kohtu algatatud normikontrolli eelduseks, et kohaldamata on jäetud asjassepuutuv norm. Norm on asjassepuutuv siis, kui kohus peab normi põhiseadusvastasuse korral otsustama teisiti kui normi põhiseaduspärasuse korral.

19.Hagi esitati kohtule 31. jaanuaril 2012. Sel ajal kehtis riigilõivuseadus redaktsioonis, mille § 57 lõige 1 ja lisa 1 nägid koosmõjus 47 952 euro 90 senti suuruse hagi hinna puhul hagi esitamisel ette riigilõivu määra 4154 eurot 25 senti (vt otsuse punktid 11–12). Need sätted oma koosmõjus jättis Tallinna Ringkonnakohus põhiseadusvastasuse tõttu kohaldamata. Tegemist on asjassepuutuvate sätetega.

20.Teiseks jättis Tallinna Ringkonnakohus kohaldamata sama redaktsiooni RLS § 57 lõike 22 koosmõjus lisaga 1, mis nägi ette 47 952 euro 90 senti suuruse hagi hinna puhul apellatsioonkaebuse esitamisel riigilõivu määra 4154 eurot 25 senti. See redaktsioon kehtis kuni 30. juunini 2012. Apellatsioonkaebus esitati 4. septembril 2012. Sel ajal ei kehtinud enam viidatud redaktsioon ja kehtestatud olid uued, madalamad riigilõivu määrad. Järelikult ei pidanud kohus kohaldama RLS § 57 lõiget 22 koostöös lisaga 1 eelviidatud redaktsioonis ning norm ei ole praeguses asjas asjassepuutuv.

21.Lähtuvalt eeltoodust peab kolleegium põhiseaduslikkuse järelevalve asja lubatavaks üksnes hagiavalduselt tasuda tulnud riigilõivu määra reguleerivate sätete osas.

II

- 22.** Edasi analüüsib kolleegiumsätte põhiseaduspärasust, leides riivatud põhiõiguse ja riive eesmärgi, kontrollides formaalset ja materiaalselt põhiseaduspärasust.
- 23.** Hageja kasutas hagiavaldustesitades PS § 15 lõikest 1 tulenevat igäihe õigust oma õiguste ja vabadusterikkumise korral kohtusse pöörduda. Õigus saada kohtulikku kaitset hõlmab niisiku õigust pöörduda oma õiguste ja vabaduste rikkumise korral kohtusse kui kariigi kohustust luua põhiõiguste kaitseks kohane kohtumenetlus, mis on õiglane ja tagab isiku õiguste tõhusa kaitse.
- 24.** Õiguse riive on sellekaitseala iga ebasoodus mõjutamine (vt nt Riigikohtu üldkogu 6. märtsi 2012. aasta otsus asjas nr 3-2-1-67-11, punkt 22.1). Kui isik ei ole kohtusse pöördumisel nõutavat riigilõivu tasunud, on asja menetlusse võtmine takistatud. Sellisel juhul ei kontrolli kohus ka isiku väidetud õiguste rikkumist. Seegariivab hagi esitamisel nõutava riigilõivu määr PS § 15 lõike 1 esimeses lauses sätestatud igäihe põhiõigust kohtusse pöörduda.
- 25.** Kuna PS § 15 lõike 1 esimesest lausest tulenev põhiõigus tõhusale õiguskaitsele on seadusereservatsioonita põhiõigus, saab selle piiramise õigustusena arvestada üksnes teisi põhiõigusi või põhiseaduslikke väärtusi. Seadusandjal on õigus määrata põhiseadusega sätestatud raamides selle piirid, arvestades sealhulgateiste põhiseaduslike väärtustega (vt nt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 9. mai 2006. aasta määrus asjas nr 3-4-1-4-06, punkt 12; 3. aprilli 2008. aasta otsus asjas nr 3-4-1-3-08, punkt 5).
- 26.** Riigilõivu tasumisekohustus ja selle määr on sätestatud seadusega, kohaldamata jäetud säte on üheselt mõistetav ja ei ole teada, et selle vastuvõtmisel oleks rikutud ettenähtud menetlusreegleid. Seega on säte formaalselt põhiseaduspärane.
- 27.** Üldise põhiõiguse tõhusale õigusemõistmisele ja ausale kohtumenetlusele riive materiaalset põhiseaduspärasust sõltub kõigepealt sellest, kas riive eesmärk on legitiimne, ning seejärel sellest, kas legitiimse eesmärgi saavutamiseks toime pandud riive on proportsionaalne (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 17. juuli 2009. aasta otsus asjas nr 3-4-1-6-09, punkt 20).
- 28.** Kohtusse pöördumise õiguse riive legitiimseteks eesmärkideks on menetlusökoonomia ja õigusemõistmise kulutuste kandmisest osavõtu põhimõte (Riigikohtu üldkogu 6. märtsi 2012. aasta otsus asjas nr 3-2-1-67-11, punkt 25).
- 29.** Menetlusökoonomia on Riigikohtu praktika kohaselt põhiseaduslik õigusväärtus, mille sisuks on vältida muu hulgas põhjendamatute ja pahatahtlike avalduste menetlemist, kuna selliste avalduste menetlemine võib kaasa tuua kohtusüsteemi ülekoormatuse ning seegasuutmatuse pakkuda isikutele tõhusat õiguskaitset mõistliku aja jooksul. RLS § 57 lõikes 1 koostoimes lisaga 1 sätestatud suuruses riigilõivu tasumisekohustus võib ära hoida isiku kohtusse pöördumise. See on üks meede, mille tulemusena väheneb ka läbivaadatavate kohtuasjade arv ja menetluses olevate kohtuasjade läbivaatamine muutub tõhusamaks. Lõpptulemusena koormatakse vähem teisi selliste avaldustega seotud menetlusosalisi, kohtusüsteemi järelevalvet (vt ka Riigikohtu üldkogu 6. märtsi 2012. aasta otsus asjas nr 3-2-1-67-11, punkt 25.3).
- 30.** Üldkogu on leidnud, ettsiviilkohtumenetluses saab menetlusosaliste õigusemõistmise kulutustekandmisest osavõtu põhimõtet käsitleda riigieelarvevahendite säästliku (avalikke huve arvestava) kasutamise huvina ning seeläbi põhiseaduslikuväärtuse ehk kohtusse pöördumise õiguse legitiimse riivena (Riigikohtu üldkogu 6. märtsi 2012. aasta otsus asjas nr 3-2-1-67-11, punkt 25.5).
- 31.** Järelikult tuleb hinnata, kas nõue tasuda tsiviilasjas hinnaga üle 44 738 euro 15 senti kuni 51 129 eurot 31 senti hagiavaldusel riigilõivu 4154 eurot 25 senti on proportsionaalne meede ülalnimetatud eesmärkide saavutamiseks.
- 32.** Kuna sobiv on abinõu, mis soodustab piirangu eesmärgi saavutamist, ja sobivuse seisukohalt on vaidlusalune ebaproportsionaalne vaid abinõu, mis ühelgi juhul ei soodustapiirangu eesmärgi saavutamist, on vaidlusalune riigilõiv sobiv meede menetlusökoonomia eesmärgi saavutamiseks. Samuti katab riigilõiv õigusemõistmise kuludid (vt *mutatis mutandis* Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 7. mai 2012. aasta otsus asjas nr 3-4-1-7-12, punkt 42).
- 33.** Abinõu on vajalik, kui eesmärki ei ole võimalik saavutada mõne teise, kuid isikut vähem koormava abinõuga, mis on vähemalt sama efektiivne kui esimene (vt nt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 7. mai 2012. aasta otsus asjas nr 3-4-1-7-12, punkt 43). RLS § 57 lõikes 1 koostoimes lisaga 1 sätestatud suuruses riigilõiv ei ole vajalik meede ei menetlusosaliste menetluskulude kandmise ega menetlusökoonomia eesmärgi saavutamiseks.
- 34.** Riigikogupõhiseaduskomisjoni esitatud arvamusest asjas nr 3-2-1-67-11 (vt Riigikohtu üldkogu 6. märtsi 2012. aasta otsus asjas nr 3-2-1-67-11, punkt 10.1) tuleneb, et Justiitsministeeriumi andmetel oli 2010. aastal ühe tsiviilasja menetlemise keskmine arvestuslik kulu maakohtus 285 eurot. Praegusel juhul on tsiviilasjashinnaga üle 44 738 euro 15 senti kuni 51 129 eurot 31 senti ette nähtud kohustus tasuda 4154 eurot 25 senti riigilõivu. Seega ületab asjassepuutuva riigilõivu määr eeldatavat asjamenetlemise kulu maakohtus üle kümne korra. Isegi arvestades sellega, et praeguseks võib olla tsiviilasja läbivaatamise keskmine kulu maakohtus mõnevõrra kõrgem, kataks tõenäoliselt ka oluliselt väiksem riigilõiv õigusemõistmise kulud, kuid oleks kohtusse pöörduda

soovivale isikule vähemkoormav (vt *mutatis mutandis* Riigikohtu üldkogu 6. märtsi 2012. aastaotsus asjas nr 3-2-1-67-11, punkt 27.5). Seetõttu ei saa 4154 euro 25 senti suurust riigilõivu pidada vajalikuks meetmeks, tagamaks menetlusosaliste osalemist menetluskulude kandmisel olukorras, kus hagimenetlemise kuludid maakohtus on võimalik katta märkimisväärselt madalama ningseega kohtusse pöörduda soovivaid isikuid vähem koormava riigilõivuga.

35. Menetlusökonoomiaseisukohalt tuleb silmas pidada, et kuigi kõrgemad riigilõivud võivad suurel määral hoida isikuid põhjendamatult ja pahatahtlikult kohtusse pöördumast, toovad nad endaga kaasa ka suuremal hulgal menetlusabi taotlusi. Ka praeguses asjas taotles hageja menetlusabi. Menetlusabi taotlusi menetledes kulub kohturessurssi rohkem menetluslike kui sisuliste küsimuste lahendamisele ning kõrgeriigilõiv ei aita seetõttu menetlusökoonoomia eesmärgi saavutamisele kaasa (vt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 7. mai 2012. aasta otsusasjas nr 3-4-1-7-12, punkt 45).

36. Riigikohus onkorduvalt leidnud, et enne 1. jaanuari 2009 kehtinud riigilõivud tagasidvõrreldes 1. jaanuarist 2011 kuni 30. juunini 2012 kehtinud lõivudegasamal määral menetlusökoonoomia ja menetlusosaliste õigusemõistmise kuludekandmisest osavõtu eesmärgid, kuid koormasid selle juures vähem kohtusse pöörduvaid isikuid (vt nt Riigikohtu üldkogu 29. novembri 2011. aasta otsusasjas nr 3-3-1-22-11, punktid 31.1 ja 31.4). Kuni 31. detsembrini 2008 kehtinud riigilõivuseaduse alusel tuli 47 952 euro 90 senti suuruse hagi hinnakorral tasuda riigilõivu 2029 eurot 19 senti ehk umbes poole vähem. Seetõttu ei ole tsiviilasjas hinnaga üle 44 738 euro 15 sendi kuni 51 129 eurot 31 senti kohustus tasuda hagiavalduselt 4154 eurot 25 senti riigilõivu menetlusökoonoomia tagamiseks proportsionaalne meede.

37. Eeltoodud põhjustel riivab sellise tsiviilasja hinnaga seotud kohustus tasuda 4154 eurot 25 senti riigilõivu ebaproportsionaalselt PS § 15 lõikes 1 sätestatud igapäevase kohtusse pöördumise õigust ning on seetõttu põhiseadusega vastuolus.

38. Kolleegium tunnistas PSJKS § 15 lõike 1 punkti 5 alusel, et 1. jaanuarist 2011 kuni 30. juunini 2012 kehtinud riigilõivuseaduse (RT I 2010, 21, 107; RT I, 25.06.2012, 3) § 57 lõige 1 koostoimes lisaga 1 olid põhiseadusega vastuolus osas, milles tsiviilasjas hinnaga üle 44 738 euro 15 sendi kuni 51 129 eurot 31 senti tuli hagiavalduselt tasuda riigilõivu 4154 eurot 25 senti.

Märt Rask, Ott Järvesaar, Eerik Kergandberg, Jaak Luik, Jüri Põld

8.05.2013 16:32

Isikuandmed asendatud initsiaalidega. Alus: „Riigi Teataja seaduse“ § 4 lõige 3 ja Riigikohtu 8.05.2013 kiri nr 6-1/13-146.